

Vreme: 27.07.2026 16:49

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/dunav-nizak-vodostaj-susa-srbija/33816022.html>

Autori: Jovana Krstić

Teme: Elektroprivreda Srbije (EPS); Evropska komisija

Naslov: Povlačenje Dunava pred klimatskim promenama

9959

Vodostaj Dunav poslednjih dana beleži istorijski minimum. U Srbiji je situacija najkritičnija na severu zemlje.

Kilometri pešćanih sprudova koji su izronili iz vode. Čamci nasukani na suvom rečnom koritu. Splavovi koji su ostali bez reke.

Ovo su poslednjih dana slike Dunava, najveće reke koja teče kroz Srbiju.

U Novom Sadu Dunav se povukao i na suvom tlu ostavio usidrene čamce i splavove, 23. jul 2026.

Manjak padavina tokom godine i visoke letnje temperature dovele su do najnižeg vodostaja Dunava u poslednjih pedeset godina

Vlado Škerović je kapetan kruzera koji plovi od Amsterdama do Crnog mora. Za Radio Slobodna Evropa priča da je zbog neobičajeno niskog vodostaja teško za ploviti i putničkim i teretnim brodovima.

"Dosta je promena planova putovanja za putničke brodove. Ture se krte kod mesta gde trenutno ne postoji raspoloživa dubina za bezbednu plovidbu".

"Takođe, brodovi moraju da tovore manju količinu tereta kako bi prilagodili svoj gaz raspoloživim dubinama u plovnom putu", objašnjava.

Pogled na nizak vodostaj reke Dunav kod Bačke Palanke, Srbija, 19. jula 2026.

Problemi u rečnom saobraćaju doveli su i do smanjenog uvoza nafte u Srbiji, a nizak vodostaj prei i da ozbiljno naruši rečni ekosistem.

Dejan Vladiković iz Hidrometereološkog zavoda Srbije za RSE kaže da se do septembra ne očekuje poboljšanje.

"Aktuelne hidrološka situacija je jako nepovoljna i to najizraženije na celom toku Dunava kroz našu zemlju", ukazao je.

Upozorava da situacija nije dobra ni na drugim većim rekama u Srbiji što bi u avgustu moglo da dovede do problema u vodosnabdevanju u istočnim, jugoistočnim i centralnim delovima zemlje.

Nizak vodostaj beleži se u većem delu sliva Dunava, druge po veličini reke u Evropi.

Goveda šetaju po pešćanim sprudovima koji su postali vidljivi nakon što je nivo Dunava znatno opao kod Kalarašija u Rumuniji, 18. jul 2026.

Osim u Srbiji, situacija je kritična i u Hrvatskoj, Mađarskoj, Rumuniji.

Kako trenutno izgleda plovidba Dunavom?

Trenutna situacija najviše pogađa rečni saobraćaj.

Lađar Vlado Škerović kaže da je od svih evropskih reka kojima plovi, Dunav trenutno "najkritičniji".

"Sve kada bi danas počela da pada kiša, mi bismo tek, možda, za nedelju dana osetili valjan uticaj koji bi mogao biti onako dugoročniji", dodaje.

Lađe koje su ostale na suvom nakon što se Dunav povukao, Novi Sad 23. jul 2026.

Priča da je kroz Srbiju najproblematičnija deonica do Beograda.

"Od Beograda do Prahova, usled prevodnica hidroelektrana Đerdap 1 i Đerdap 2, ima poprilično dobre

Vreme: 27.07.2026 16:49

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/dunav-nizak-vodostaj-susa-srbija/33816022.html>

Autori: Jovana Krstić

Teme: Elektroprivreda Srbije (EPS); Evropska komisija

Naslov: Povlačenje Dunava pred klimatskim promenama

dubine i tu zaista nema nikakvih prepreka", dodaje.

Napominje da za plovidbu Dunavom kroz Srbiju pomaže to što su plovni putevi dobro obeleženi.

"Elektronske plovidbene karte su dostupne, ažurirane su nedavno i jako su pouzdane", kazao je.

Objašnjava da preko tih karti dobijaju informacije o tome kakvo je rečno korito, gde su eventualne promene, sprudovi, plićaci, te gde postoje neophodne dubine za plovidbu.

"To su nama generalno znakovi kuda treba da da plovimo. A ostalo je sve na praćenju vodostaja, prognoziranju i prilagođavanju uslovima na terenu", dodaje.

Ljudi hodaju po peščanim sprudovima koji su nekada bili duboko pod vodom, Apatin, Srbija, 26. jul 2026.

Dunav je reka duga 2.857 kilometara. Kroz Srbiju se proteže na 587 kilometara.

Otežan uvoz naftnih derivata

Kod Bezdana je prethodnih dana izmeren vodostaj od minus 120 centimetara, čime se približio istorijskom minimumu od koji je zabeležen pre više od sto godina - 1909. godine.

Zbog tako niskog vodostaja velike barže ne mogu da plove Dunavom, ukazuje i hidrolog Dejan Vladiković.

"Tako da se ide na lakše barže što komplikuje uvoz goriva i ostalih energenata", dodao je.

Slika Dunava u blizini Starog Slankamena u Srbiji, 24. jul 2026.

To je potvrdila i ministarka rudarstva i energetike Srbije Dubravka Đedović Handanović.

Ona je saopštila da uz globalne okolnosti, odnosno poremećaja na svetskom tržištu i rasta cena sirove nafte, nizak vodostaj Dunava doprineo je tome da je realizovano samo oko 25 odsto planiranog uvoza naftnih derivata za jul.

"Barže mogu da prevezu samo 30-40 odsto ukupnog kapaciteta. U toj situaciji se realizuje transport kamionima ili železnicom, ali to nije dovoljno da bi se uvezle sve planirane količine, skuplje je i utiče na cene koje su već izuzetno visoke", rekla je 22. jula.

Novosadska plaža Oficirac pomerila se nekoliko stotina metara prema reci, 23. jul 2026.

Koji su još problemi niskog vodostaja?

Hidrolog Vladiković kaže da ako se klimatske predikcije za naredne dane ostvare - malo padavina, suša i visoke temperature - očekuje se nepovoljna situacija i na drugim velikim rekama u Srbiji.

"Tu pre svega mislim na Veliku, Južnu i Zapadnu Moravu koje će ići ka svom biološkom minimumu, odnosno jako niskom proticaju. Mi to očekujemo u sledećih desetak dana, kada ćemo izdati i prvo upozorenje", napominje.

Dodaje da to za posledicu može imati redukcije u vodosnabdevanju u pojedinim delovima zemlje tokom avgusta. Manje vode znači i teže uslove za rad hidroelektrana na Dunavu, ali su iz Elektroprivrede Srbije poručili da je snabdevanje električnom energijom za sada stabilno.

Školjke ostale nakon povlačenja Dunava u Apatinu, Srbija, 26. jul 2026.

Vladiković iz RHMZ-a upozorava da je na udaru i ekosistem reka.

"Živi svet u rekama je ugrožen, jer to su manje količine vode, brzo se zagrevaju, a visoke temperature vode znače manjak kiseonika. Tako da će i tu biti mnogo problema".

Napominje da postoji mogućnost i pojave nekih zagađenja.

"Posebno zbog toga što ono što se ispušta u reke više nema mogućnost nekog samoprečišćavanja zbog manjka količine vode".

Patke u blizini motornog čamca na Dunavu nakon pada vodostaja Dunava u Novom Sadu, 24. jul 2026.

Nizak vodostaj i u drugim zemljama

Nizak vodostaj nije problem samo u Srbiji.

Kapetan Vlado Šekerović kaže da je situacija nepovoljna duž gotovo čitavog Dunava koji izvire u Nemačkoj, kod grada Donaušingen, a uliva se u Crno more.

"Kritično je i u Nemačkoj, kroz Austriju, potez ispod Beča prema Bratislavi. Zatim kroz deonicu između Slovačke i Mađarske".

Dodaje da se problemi nastavljaju i nizvodno kroz Mađarsku i Hrvatsku.

Snimak iz drona prikazuje olupinu mađarskog teretnog broda Fulton iz 1937. godine u reci Dunav kod Opatovca, Hrvatska, 24. jula 2026.

U Hrvatskoj je zabeležen istorijski nizak vodostaj Dunava - 17 centimetara niže od najnižeg do sada, izmerenog 2022. godine.

Vreme: 27.07.2026 16:49

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/dunav-nizak-vodostaj-susa-srbija/33816022.html>

Autori: Jovana Krstić

Teme: Elektroprivreda Srbije (EPS); Evropska komisija

Naslov: Povlačenje Dunava pred klimatskim promenama

Svojim povlačenjem reka je otkrila potonule brodove, ali i bombe zaostale iz Drugog svetskog rata u mestu Batina, na granici sa Srbijom, gde su se za vreme Drugog svetskog rata vodile velike bitke.

Šekerović napominje da je posle Đerdapa 2 u Srbiji, usled niskog vodostaja došlo do suženja plovnog puta i da je veoma plitko za plovidbu.

"Znači zajednička deonica između Bugarske i Rumunije je isto kritična".

Čamci na isušenom koritu Dunava ispred mosta Kalafat-Vidin, koji povezuje Bugarsku i Rumuniju, kod sela Antimovo u jugoistočnoj Bugarskoj, 22. jul 2026.

U Rumuniji je zabeležen najniži vodostaj Dunava od 1996. godine. To je dovelo do uvođenja ograničenja za navodnjavanje u poljoprivredi, poremetilo je i rečni saobraćaj i turizam duž obala.

Kako je došlo do ovoga?

Hidrolog Dejan Vladiković kaže da je "još na proleće bilo jasno da će biti problema sa Dunavom".

"Što se tiče Dunava tu se niski vodostaji, uglavnom, pojave negde u avgustu, septembru. Međutim, ove godine je to već krenulo krajem aprila, početkom maja".

"Uzrok tome je veliki deficit padavina tokom godine u celoj centralnoj Evropi, kao i na izvoristu u južnoj Nemačkoj. Istovremeno, u snegu je bila izuzetno mala zapremina vode", objašnjava.

Nasukani čamci kod Ribarskog ostrva u Novom Sadu, 23. jul 2026.

Klimatološkinja Danijela Božanić ukazuje da je sektor voda jedan od najpogođenijih klimatskim promenama.

"Ključni uzrok problema sa količinom vode, sa aspekta za promene klime, jeste porast temperature i sa njim uvezano smanjenje količina padavina, pogotovo snega tokom zime", objašnjava.

Ipak, napominje, klimatske promene nisu jedini uzrok ovakve situacije.

"Ključni problem je u bahatom i neracionalnom korišćenju vodnih resursa u većini zemalja u razvoju. Pa, mi puštamo u wc šolju vodu koja se pije", dodaje.

Čaplja stoji na peščanom ostrvu usred Dunava, ispred mosta Kalafat-Vidin koji povezuje Bugarsku i Rumuniju, 22. jula 2026. godine.

Ukazuje da su mnoge razvijene zemlje pre više decenija uvele sisteme za prečišćavanje i razdvojile tehničku i pijaću vodu.

"To je bitno, pa zato što nemate besomučno korišćenje čiste pijaće vode, nego tu prečišćenu vodu koristite za neke druge svrhe ili je vratite u reku".

Kakve su prognoze za naredne godine?

Dejan Vladiković napominje da je reč o "ozbiljnoj situaciji" koja će biti sve češća i sve ekstremnija.

"Na to naša stručna javnost ukazuje već jako dugo. I zbog klimatskih promena, i zbog protoka voda", rekao je Vladiković.

Nizak vodostaj kod Bačke Palanke, u blizini granice sa Hrvatskom, 27. jul 2026.

Klimatološkinja Danijela Božanić kaže da je to trend koji može da se očekuje ne samo za Srbiju, nego i globalno.

"To ne znači da ćemo svake godine imati ovakve situacije, desi se da se pojavi neka godina u kojoj imamo odstupanja".

"Kada je reč o nedostatku vode u Srbiji, sa velikom sigurnošću mogu da tvrdim da je pitanje samo u kom delu zemlje, ali da će svake godine postojati problem što u rečnim tokovima, što u podzemnim vodama, odnosno u vodosnabdevanju".

Marina sa isušanim rečnim koritom na ušću u Dunav nakon pada vodostaja u Apatinu, Srbija, 26. jul 2026.

Smatra da su neki od ključnih koraka koje bi trebalo preduzeti da se situacija popravi uspostavljanje sistema prečišćavanja otpadnih voda.

Srbija na najvećem delu svoje teritorije nema razvijene sisteme za prečišćavanje voda.

Na to je, kao kandidata za članstvo u Evropskoj uniji, godinama upozorava Brisel.

U izveštaju Evropske komisije o napretku Srbije za 2025. godinu, ističe se da su među prioritetima izgradnja i održavanje postrojenja za preradu otpadnih voda.

